

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 27^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1952

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΕΜΜ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ κ. Γ. Ἰωακείμογλου παρουσιάζων τὸ βιβλίον τοῦ κ. Χρ. Σολομωνίδη «*Στίς ὄχθες τοῦ Μέλῃ*» Ἀθῆναι, 1951, λέγει τὰ ἑξῆς:

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν μελέτην τοῦ σμυρναίου λογοτέχνου καὶ λογίου κ. Χρήστου Σωκρ. Σολομωνίδη δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Στίς ὄχθες τοῦ Μέλῃ*».

Ὁ κ. Σολομωνίδης προέροχεται ἀπὸ ἓν λαμπρὸν πνευματικὸν περιβάλλον τῆς Σμύρνης. Εἶναι υἱὸς τοῦ Σωκράτη Σολομωνίδη, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1881 μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ 1922 διηύθυνε μετὰ τοῦ Γεωργίου Ὑπερίδου τὴν ἐφημερίδα «*Ἀμάθεια*». Ἡ ἐφημερίς αὕτη ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τῷ 1838 καὶ ἔζησε μέχρι τοῦ 1922. Ἦτο ἓνας λαμπρὸς φάρος διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ὄχι μόνον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀλλὰ καὶ τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ρουμανίας καὶ ἄλλων χωρῶν ὅπου ὑπῆρχον Ἑλληνικαὶ κοινότητες.

Ὁ συγγραφεὺς δίδει εἰς τὸ βιβλίον του μίαν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Σμύρνης καὶ ἐξετάζει τὸ ἔργον ποιητῶν καὶ λογίων κατὰ τὰς δεκαετηρίδας πρὸ τῆς καταστροφῆς.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος ἀναλύει τὸ ἔργον τοῦ ποιητοῦ Ἀγγέλου Σημηριώτη ὅστις ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944. Τὸν ἐξετάζει ὡς ποιητὴν τῆς ἀγάπης, ὡς φυσιολάτρην, ὡς θρησκευτικὸν ποιητὴν, ὡς πατριδολάτρην καὶ ὡς θεατρικὸν συγγραφέα. Εἶναι ἀξιόλογον τὸ ποιητικὸν ἔργον τοῦ Ἀγγέλου Σημηριώτη, καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι τόσον γνωστὸς ὅσον τοῦ ἀξίζει. Ἀκούσατε μερικὸς στίχους ἀπὸ τὰ θρησκευτικὰ τραγούδια του (σελ. 27).

*Στὴν Πόλῃ σὶς ἀρχαῖες Ἐκκλησίαις
εἶναι θλιμμένες Παναγιές,
γλυκοφιλοῦσες καὶ χλωμές Μαρίες
γεμάτες χάρη καὶ εὐωδιές.
Ἡ μιὰ βασταίνει τὸ Χριστὸ στὰ χέρια
κι' ἄλλη σηκώνει τὸ Στανθὸ
δὺὸ μάτια μέσ' στὸ δάκρυ, δὸν ἀστέρια
πνιγμένα μέσα στὸ νερό.*

Τὸ δεύτερον μέρος εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν συμρναῖον ποιητὴν **Μιχαὴλ Ἀργυρόπουλον**, γνωστὸν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Πρὸ 20 ἐτῶν ἐβραβεύσαμεν τὰ «*Τραγούδια τῆς Ἀνατολῆς*» τοῦ ποιητοῦ.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος ἀναλύεται τὸ ἔργον τοῦ ποιητοῦ καὶ θεατρικοῦ συγγραφέως **Α. Καρακάση**. Ὁ ποιητὴς οὗτος δὲν ὁμοιάζει οὔτε μὲ τὸν Σημηριώτην οὔτε μὲ τὸν Ἀργυρόπουλον. Ἴδου πῶς τὸν χαρακτηρίζει ὁ κ. Σολομωνίδης (σ. 82).

«Μὲ τὸ προσωπικὸ ὕφος του ἀντικρῶζει τὴν εὐθυμὴ πλευρὰ τῆς ζωῆς καὶ τὴ μορφὴ τῶν πραγμάτων. Βρίσκει τὴν ἀστείαν φράση, συνδυάζει τὸ κωμικὸ ἐπισόδιο, μεταχειρίζεται τὴν παρωδία, ἐγγίζει μὲ τὴ σατιρικὴ εἰρωνεία καὶ μὲ τεχνικώτατο τρόπο κάθε τι καὶ μὲ πλούσια πάντα ρίμα τὸ παρουσιάζει. Ἀκόμη ξέρει τὸ πολὺ γυμνὸν νὰ τὸ σκεπάζῃ καὶ τὸ πολὺ ἐλεύθερο νὰ μὴ τὸ καταντᾷ χυδαῖο».

Εἰς τὸ τέταρτον μέρος τοῦ βιβλίου γίνεται λόγος διὰ σειρὰν συμρναίων ποιητῶν καὶ λογίων, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἱατροὶ (**Δελλαγραμμάτικας, Ἀριστείδης Καλλιγᾶς, Μιλτιάδης Ἐμμανουήλ, Μιλτιάδης Κρενδιρόπουλος, Μιχαὴλ Τσακύρογλου**).

Μερικοὶ γράφουν τὰ ποιήματά των εἰς τὴν καθαρεύουσαν. Ἄλλοι εἶναι λόγιοι καὶ καταγίνονται μὲ τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Σμύρνης. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα ὅλους.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σολομωνίδη δὲν εἶναι μία ἀπλῆ ἀνθολογία. Χαρακτηρίζει ὡς λογοτέχνης τὸ ποιητικὸν ἔργον τῶν συμπατριωτῶν του ποιητῶν καὶ λογίων.

Ἐπιθυμῶ ἰδιαιτέρως νὰ ἐξάρω τὴν ἐθνικὴν σημασίαν τοῦ βιβλίου. Ὁ συγγραφεὺς μᾶς δίδει μίαν εἰκόνα τῆς λαμπρῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Σμύρνης. Ὁ ἱστορικὸς ὅστις θὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας θὰ εὕρῃ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ πλῆθος βιβλιογραφίας εἰς ὑποσημειώσεις καὶ θὰ δυνηθῆ νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὰς πηγάς.

Ἡ μελέτη τοῦ κ. Σολομωνίδη συγκινεῖ κάθε Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἰδιαιτέρως ὁμῶς τοὺς Σμυρναῖους, οἱ ὅποιοι δύνανται τώρα, μετὰ τὴν Ἑλληνοτουρκικὴν φιλίαν,

να ἐπισκεφθοῦν τὴν πατρίδα των, ἀλλὰ δὲν θὰ εὔρουν ἐκεῖ τοὺς τάφους τῶν πατέρων των.

Ἐὰν λάβετε αὐτὸ ὑπ' ὄψιν θὰ μὲ συγχωρήσετε, διότι Σᾶς παρουσιάζω σήμερον ἓνα βιβλίον, τὸ ὁποῖον εἶναι ξένον πρὸς τὴν ἐπιστήμην εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ἀφιερῶσει τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ.— Περὶ τῆς συγγενοῦς μελανώσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὑπὸ *Γεωργ. Φ. Κοσμετάτου.*

Εἰς προηγουμένας ἀνακοινώσεις ἡμῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ (Πρακτ. Ἀκαδ., τόμ. 24 (1949) σ. 38 κ.έξ. καὶ τόμ. 25 (1950) σ. 362 κ.έξ.) σχετικῶς πρὸς τὴν μελαγχρωστικὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐπραγματεύθημεν περὶ συναφῶν πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ζητημάτων. Σήμερον θὰ προσθέσω συμπληρωματικὰ τινὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν συγγενῆ μελάνωσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἥτοι τὴν παρουσίαν περισσοτέρας ποσότητος μελαγχρωστικῆς εἰς μέρη ἔνθα εἴτε ὑφίσταται φυσιολογικῶς τοιαύτη, ἢ καὶ ὅταν αὕτη τελείως ἐλλείπῃ.

Φυσιολογικῶς μελαγχρωστικὴ οὐσία παρατηρεῖται ἐν τῷ ὀφθαλμῷ εἰς τὸν ἀγγειώδη αὐτοῦ χιτῶνα, καθὼς καὶ εἰς τὸ μελάχρουν ἐπιθήλιον τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, ἐνῶ ἕτερα μέρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὡς ἡ θηλὴ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ὁ ἰδίως ἀμφιβληστροειδῆς, τὸ ὑαλοειδὲς σῶμα, ὁ φακός, καὶ ὁ κερατοειδῆς στερεοῦνται τελείως τῆς οὐσίας ταύτης. Πᾶσα ἐπομένως ἀνώμαλος παρουσία μελαγχρωστικῆς ἀποτελεῖ συγγενῆ ἀνωμαλίαν εἰς φυσιολογικὸν ὀφθαλμόν, ὀνομάζεται δὲ αὕτη μελάνωσις.

Κατωτέρω θ' ἀναφέρωμεν τὰς ἡμετέρας παρατηρήσεις σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, καθὼς καὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς συγγενοῦς ταύτης ἀνωμαλίας, βασιζόμενοι ἐπὶ ἰδίων σπανίων περιπτώσεων, δίδομεν δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἐξήγησιν ταύτης «Μελάνωσις τοῦ σκληροῦ χιτῶνος». Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν λευκὴν φυλὴν, εἰς ἣν φυσιολογικῶς σπανιώτατα ἀπαντᾷ μελαγχρωστικὴ οὐσία, εἰς περίπτωσιν μελανώσεως τοῦ χιτῶνος τούτου, αὕτη ἀναφαίνεται ὑπὸ μορφὴν μικρῶν ἢ καὶ μεγαλύτερων κατὰ τὴν ἔκτασιν μελανῶν κηλίδων ἢ καὶ περιοχῶν εὐκόλως ὄρατων καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Πλὴν ὅμως τούτων ἄπαξ μόνον παρατηρήσαμεν τὴν μελάνωσιν καταλαμβάνουσαν τὸσάυτην ἔκτασιν, ὥστε αὕτη νὰ καλύπτῃ σχεδὸν ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ προσθίου τριτημορίου τοῦ σκληροῦ. Ἀντιθέτως πρὸς τὴν λευκὴν φυλὴν, ἡ μελάνωσις τοῦ σκληροῦ παρουσιάζεται συνήθως εἰς τὴν μογγολικὴν καὶ μαύρην φυλὴν.

Ἡ μελάνωσις τῆς ἱριδος ἔχει ὡσαύτως ἐνδιαφέρον, διότι, ὅταν καταλαμβάνῃ ὀλόκληρον τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, περιορίζεται δὲ εἰς τὴν ἱριδα τοῦ ἐνὸς μόνον ὀφθαλ-